

Deontologische code voor gemeenteraad, schepencollege en gemeentepersoneel

1) LOYALITEIT

Personeelsleden vertolken steeds op een loyale manier de beleidsbeslissingen van het bestuur, bijvoorbeeld naar de burger toe, ook als zij een andere mening hebben. Zij hanteren een professionele en objectieve attitude, zowel naar de politici van de diverse politieke partijen als naar de bevolking toe. Politici zijn op hun beurt loyaal aan de gemeentelijke organisatie.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor personeelsleden:

- a) Het personeelslid wijdt zich tijdens de diensturen ten volle in om de doelstellingen, aangegeven door de beleidsverantwoordelijken, te realiseren. Het personeelslid heeft hierbij uiteraard het recht om zijn meederen te overtuigen van zijn visie, maar eens een beslissing is genomen, dient hij/zij zich hiernaar te schikken.
- b) Beslissingen van de gemeenteraad en het schepencollege worden op een collegiale wijze uitgevoerd. Zodra de beslissing is genomen, voert men de beslissing snel, efficiënt en plichtsbewust uit met inachtneming van de geldende regelgeving.
- c) Personeelsleden dienen in hun handelen politieke neutraliteit aan de dag te leggen.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor politici:

- d) Politici verdedigen de handelingen van ambtenaren in uitvoering van de genomen beslissingen van gemeenteraad en schepencollege.

2) OBJECTIVITEIT

Het is onontbeerlijk dat de personeelsleden en politici neutraal, objectief, en dus onpartijdig te werk gaan zonder enige vorm van discriminatie. Men laat zich niet beïnvloeden door filosofische, politieke of religieuze overtuigingen, door seksuele geaardheid, geslacht, ras of herkomst. Zo alleen kan het onderlinge vertrouwen verder groeien en wordt de meest solide basis voor een open en eerlijke communicatie gelegd.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor personeelsleden:

- a) Personeelsleden hebben een adviserende en ondersteunende taak. Hierdoor hebben ze de plicht om steeds een objectief correct advies te geven bij dossiers die geagendeerd worden op de zittingen van schepencollege en gemeenteraad. Bij het uitbrengen van hun adviezen moeten zij de maatschappelijke en politieke context van waaruit zij vertrekken kaderen.
- b) In individuele dossiers worden eerlijke en onpartijdige ontwerpbeslissingen voorgesteld op basis van gekende feiten en vastgestelde criteria.
- c) De objectiviteit van normale procedures en termijnen, die van toepassing zijn op de behandeling van een soortgelijk dossier, aanvraag, klacht, ... worden steeds, ongeacht de wijze waarop de vraag bij het personeelslid terechtkomt, toegepast. De te doorlopen stappen en daarmee samenhangende timing, worden duidelijk meegegeven aan de burger.
- d) Het personeelslid houdt de politicus, die de burger heeft doorverwezen, op de hoogte omtrent de verdere afhandeling van het dossier, vraag of klacht.
- e) Personeelsleden houden hun persoonlijke voorkeur of overtuiging en hun privé-belangen strikt gescheiden van het werk.
- f) De personeelsleden mogen, zelfs buiten hun ambt, noch rechtstreeks noch via een tussenpersoon, giften, beloningen of enig ander voordeel dat verband houdt met hun functie, vragen, eisen of aannemen. Indien men naar aanleiding van bijvoorbeeld een presentatie op een studiedag een geschenk krijgt aangeboden, spreekt men daarover in het openbaar, wordt de leidinggevende hiervan op de hoogte gebracht en mag dit het personeelslid tot geen enkele gunst of wederdienst verplichten.
- g) Wanneer wij merken dat een collega-personeelslid zich niet aan de regels van de gedragscode houdt, maken wij dit personeelslid daarop attent en stellen wij de leidinggevende daarvan op de hoogte. De leidinggevende treedt op tegen personeelsleden die zich ongeoorloofd gedragen.
- h) Wanneer, bij de uitoefening van hun ambt, personeelsleden nalatigheden, misbruiken of misdrijven vaststellen, wordt de leidinggevende hiervan onmiddellijk in kennis gesteld.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor politici:

- i) Politici moeten aan de personeelsleden de ruimte geven hun opdrachten waar te maken. Hierbij moeten ze oog hebben voor de technische en inhoudelijke kennis van de personeelsleden en voor hun ervaring door het dagelijkse contact met het werkveld.
- j) Politici moeten de inbreng van personeelsleden bij de beleidsvoorbereiding stimuleren (aandacht voor het responsabiliseren van personeelsleden).
- k) Uit directe contacten met de burger kunnen vragen om informatie of dienstverlening voortvloeien, doch deze mogen niet leiden tot voorkeursbehandeling of onregelmatige beslissingen. Het bespoedigen van het ene dossier houdt immers automatisch het vertragen van de behandeling van een ander dossier in.
- l) De politici brengen de burger op de hoogte van de werking van het afgesproken klachtenbehandelingssysteem en geven de klacht door aan het bevoegde personeelslid voor registratie en opvolging.

3) SPREEKRECHT EN SPREEKPLICHT

Politici en personeelsleden brengen respect op voor elkaars standpunten en respecteren elkaars spreekrecht en spreekplicht. Feitelijke informatie moet daarbij steeds correct, volledig en objectief worden gepresenteerd.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor personeelsleden:

- a) Personeelsleden hebben het recht om met collega's, leidinggevenden en beleidsverantwoordelijken informatie uit te wisselen, ideeën te toetsen en hun standpunten te verdedigen.
- b) Wanneer personen van de pers contact opnemen over dienstangelegenheden, verwijst men hen door naar de gemeentesecretaris of de dienst communicatie. Dit neemt niet weg dat men tegenover de pers een persoonlijk standpunt kan vertolken, waarbij men duidelijk maakt dat men spreekt uit eigen naam. Let wel: het spreekrecht mag geen afbreuk doen aan de waardigheid van het ambt en mag het vertrouwen van het publiek in het gemeentebestuur niet schaden.
- c) Als personeelslid heeft men het recht op vrije meningsuiting. Men mag zich net als ieder ander kritisch uitlaten over alle openbare zaken. De grens ligt daar, waar het niet meer duidelijk is of men als privé-persoon of als personeelslid spreekt, waar men negatieve dingen zegt over de gemeente zonder dat men deze zaken eerst binnen onze eigen organisatie heeft trachten te verbeteren en waar men geheime informatie aan anderen prijsgeeft.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor politici:

- d) Politici kunnen informatie van burgers ontvangen en dit aan het gemeentebestuur doorgeven of openbare informatie van en over de gemeente aan burgers verstrekken.
- e) Als politicus gaat men zorgvuldig en correct om met informatie waarover men beschikt vanuit het mandaat. Men verstrekt geen geheime, vertrouwelijke of persoonsgebonden informatie aan externen.

4) PROFESSIONALISME

Van personeelsleden en politici wordt professionalisme verwacht. Daarbij letten zij onder andere ook goed op de financiële kant en stellen zich vragen bij onnodige kosten, gaan over tot besparingen waar mogelijk en vermijden zij toekomstige kosten.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor personeelsleden:

- a) Personeelsleden ondersteunen de politici bij de beleidsvoorbereiding en staan in voor de beleidsuitvoering. Ze zorgen ervoor dat er mechanismen worden uitgewerkt die toelaten het gevoerde beleid te evalueren en daar waar nodig bij te sturen.
- b) Van leidinggevende personeelsleden wordt een coachende en situationele leiderschapstijl verwacht.
- c) Van alle personeelsleden wordt verwacht dat ze zich, in overleg met hun leidinggevende, door middel van vorming en zelfstudie permanent op de hoogte houden van ontwikkelingen, regelingen, ... die relevant zijn voor hun beroepsuitoefening.
- d) "Het geheel is meer dan de som der delen". Onderlinge samenwerking en informatie-uitwisseling wordt door alle personeelsleden consequent toegepast. Samenwerken betekent dat wij onze inspanningen richten op het gezamenlijke belang van onze gemeente, van het OCMW, onze afdeling, dienst en team met het oog op een zo goed mogelijk resultaat. Dat wij afspraken vlot nakomen, in een open manier met elkaar omgaan, opbouwende opmerkingen formuleren over de manier van werken, ideeën spuien om resultaten te verbeteren, een goede werksfeer creëren en elkaar collegiaal

steunen. Wij voelen ons medeverantwoordelijk voor onze collega's en hoe die functioneren.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor politici:

- e) Van de politici wordt verwacht dat zij voldoende lange termijnsdenken aan de dag zullen leggen en zich boven de kleine dagdagelijkse praktijk kunnen stellen om de noodzakelijke strategische visievorming tot stand te kunnen brengen en een strategisch beleid daadwerkelijk gestalte te geven.
- f) Politici maken voldoende tijd vrij om hun mandaat uit te oefenen. De burgemeester en schepenen plegen op geregelde tijdstippen overleg met de leidinggevende personeelsleden waarbij ze de nodige sturing geven op vlak van de beleidsuitvoering en samen met het personeelslid instaan voor de voortgangsbewaking en evaluatie van het te voeren beleid.

Geen operationeel management (leidend ambtenarenkorps) zonder een allesoverkoepelend strategisch management (in functie van het politieke beleid).

5) KLANTGERICHTHEID

Politici en personeelsleden laten in hun handelen steeds het algemeen belang boven het particulier belang primeren. Het is immers hun gezamenlijk doel om een kwaliteitsvolle en burgergerichte organisatie na te streven, wars van individueel favoritisme.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor personeelsleden:

- a) Burgers, klanten, leveranciers, ... moeten erop kunnen rekenen dat zij op een hoffelijke wijze en in gelijke gevallen gelijk behandeld worden.
- b) De dienstverlening wordt vlot en volledig verricht en de dossiers worden snel en efficiënt afgehandeld. Indien men niet aan een datum gebonden is, neemt men een termijn aan als richtsnoer die men zelf als een goede dienstverlening zou ervaren.
- c) Men laat altijd aan de klanten weten wie men is; men maakt zichzelf met naam en functie bekend en is goed bereikbaar voor de klant. Daarnaast spreekt men heldere taal en schrijft men teksten die iedereen begrijpt. Als men informatie geeft, vertelt men alles wat terzake doet, correct en objectief. Men reageert snel, gepast en beleefd op vragen en opmerkingen.
- d) Bij de behandeling van individuele dossiers, aanvragen, ... wordt steeds het algemeen belang afgewogen ten overstaan van het individueel belang.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor politici:

- e) Bij hun optreden in en buiten het gemeentebestuur en in hun contacten met individuen, groepen en instellingen geven de politici voorrang aan het algemeen belang boven het individueel belang en vermijden ze elke vorm van belangenvermenging.
- f) Men verwijst de burgers met individuele dossiers door naar de bevoegde gemeentelijke diensten, tenzij men hierin een eigen en specifieke bevoegdheid heeft.
- g) Men mengt zich in principe niet in individuele dossiers (bijvoorbeeld bij individuele personeelsaangelegenheden) tenzij men een specifieke bevoegdheid heeft.
- h) Politici kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie: zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te krijgen over de stand van zaken van een dossier, daarover verdere uitleg en verantwoording te vragen en voorafgaande vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

6) WETTELIJKHEID / CORRECTHEID

In de samenwerking tussen politici en personeelsleden worden de wettelijke, reglementaire regels en lokale organisatieregels en afspraken gerespecteerd en nageleefd. Loyaliteit ten aanzien van bestuur en bestuurders mag niet verward worden met het langs zich neerleggen van regels die juist bedoeld zijn om overheden beter en kwaliteitsvoller te laten functioneren.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor personeelsleden:

- a) Er wordt geen ongeoorloofd gebruik gemaakt van uitrusting of materiaal van de gemeente voor privé-doeleinden.
- b) Ongewenst seksueel gedrag is verboden.
- c) Personeelsleden dienen altijd te handelen in overeenstemming met de richtlijnen, wetten, decreten, reglementen en verordeningen die van toepassing zijn op het grondgebied van Malle.

- d) Vragen van het beleid worden steeds getoetst aan de geldende wettelijke, reglementaire en lokale organisatieregels. Indien de vraag in strijd is met deze regels, dient het betrokken personeelslid het betreffende bestuurslid of –orgaan hiervan op de hoogte te brengen.

Naar concrete werking omhelst dit volgende aspecten voor politici:

- e) Politici dienen altijd te handelen in overeenstemming met de richtlijnen, wetten, decreten, reglementen en verordeningen die van toepassing zijn op het grondgebied van Malle.
- f) Politici engageren zich ertoe om geen vragen tot dienstverlening aan personeelsleden te richten waarvan ze weten dat deze ingaan tegen de vastgestelde regels.”